

NETWORK OF COMMUNITY MANAGEMENT FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการเครือข่าย
ด้านการจัดการชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับชาติ
ครั้งที่ 6

การมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อความยั่งยืน
:ความท้าทายในวิถีใหม่

3 เมษายน 2564

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คำนำ

โครงการประชุมวิชาการเครือข่ายด้านการจัดการชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับชาติ ครั้งที่ 6 เป็นโครงการที่เกิดจากความร่วมมือระหว่าง 3 สถาบันการศึกษา ประกอบด้วย สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาวิชาชุมชนศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสาขาวิชาบ้านและชุมชน ภาควิชามนุษยสัมพันธ์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยจัดครั้งแรกขึ้นในปี พ.ศ.2557 ณ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ครั้งที่ 2 ปี ในปี พ.ศ.2558 ณ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร และครั้งที่ 3 ในปี พ.ศ.2559 ณ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นับเป็นปีแรกที่ได้ยกระดับโครงการนี้เป็นการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 1 เพื่อเป็นเวทีนำเสนอผลงานวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และคณาจารย์ทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ทั่วประเทศ เพื่อนำไปสู่การสร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิชาการอย่างกว้างขวาง

สำหรับปีนี้สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร รับผิดชอบเป็นเจ้าภาพในการจัดโครงการดังกล่าว แต่ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ระลอกใหม่ จึงปรับรูปแบบโครงการให้เป็นการประชุมวิชาการระดับชาติในรูปแบบออนไลน์ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอน การวิจัย กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกัน ประกอบด้วย การบรรยายทางวิชาการ การนำเสนอผลงานทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเครือข่าย และผู้สนใจทั่วไป เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับพันธกิจของคณะวิทยาการจัดการ สนับสนุนให้บุคลากร ทั้งคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาในทุกระดับปริญญา สร้างสรรค์ผลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน ผลผลิตองค์ความรู้ และพัฒนางานด้านวิชาการ ในการแก้ปัญหาในท้องถิ่น และชุมชนอย่างต่อเนื่อง ตามปณิธานของคณะฯ “สร้างสรรค์ปัญญา พัฒนาความรู้ เชิดชูจริยธรรม ผู้นำการปฏิบัติ”

การจัดประชุมวิชาการระดับชาตินี้ ได้รวมบทความวิจัยตีพิมพ์เป็นรายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ ได้ผ่านการพิจารณาคุณภาพทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับบทความวิจัยนั้น และได้ตรวจสอบการเขียนตามรูปแบบที่กำหนดของคณะกรรมการพิจารณาบทความวิจัย ซึ่งได้ทำการปรับแก้ไขส่วนที่ยังพบข้อบกพร่องในบทความบางประการ เพื่อให้บทความวิจัยมีความเหมาะสมอย่างมีคุณภาพ อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เขียนบทความวิจัย ทั้งนี้ ส่วนของเนื้อหาของบทความวิจัย เป็นการเรียบเรียงเขียนโดยผู้วิจัย ซึ่งย่อมีหลักการวิจัยและการเขียนที่คำนึงถึงจริยธรรมในการวิจัย รวมถึงการให้ทัศนะ หรือ

ความคิดเห็นเพิ่มเติมในบทความวิจัย จึงไม่ถือเป็นความรับผิดชอบอย่างใดของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ประสงค้นำข้อความใดของบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องการประชุมวิชานี้ไปเผยแพร่ จะต้องได้รับการอนุญาตจากผู้เขียน และคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พุทธศักราช 2537

คณะผู้ดำเนินงานจัดประชุมวิชาการระดับชาติ ขอขอบคุณเจ้าภาพร่วม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในการจัดโครงการนี้ ขอขอบคุณ ผู้บริหาร คณาจารย์ วิทยากร ผู้ทรงวุฒิ ผู้นำเสนอผลงานวิจัย ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการ และคณะทำงานทุกท่าน ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งให้การจัดโครงการประชุมวิชาการเครือข่ายด้านการจัดการชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับชาติ ครั้งที่ 6 จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

โครงการประชุมวิชาการ
เครือข่ายด้านการจัดการชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับชาติ ครั้งที่ 6

สานสัมพันธ์จากคนปกติ

การประชุมวิชาการเครือข่ายด้านการจัดการชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับชาติ ครั้งที่ 6 ในครั้งนี้ เป็นสิ่งที่ยืนยันได้ถึงการมีส่วนร่วม การเป็นเครือข่ายด้านการจัดการชุมชนที่เข้มแข็ง และความยั่งยืนของ 3 หลักสูตร จาก 3 มหาวิทยาลัย ได้แก่ หลักสูตรชุมชนศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หลักสูตรบ้านและชุมชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และหลักสูตรการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จากจุดเริ่มต้นเล็ก ๆ ที่ทำงานร่วมกันในโครงการเครือข่าย ศึกษา วิจัย และความสัมพันธ์การจัดการชุมชน มาเป็นเวลา 8 ปี ซึ่งก่อเกิด สร้างสรรค์ ต่อยอด จนเป็นเครือข่ายวิชาการที่เข้มแข็ง

ในนามของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร รู้สึกยินดีและพร้อมสนับสนุนการจัดกิจกรรมเชิงวิชาการที่มีความเข้มแข็ง มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง เป็นส่วนหนึ่งแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นตามปณิธานของ คณะฯ “สร้างสรรค์ปัญญา พัฒนาความรู้ เชิดชูจริยธรรม ผู้นำการปฏิบัติ” และเป็นส่วนสำคัญในการ “สร้างความเข้มแข็งใหม่ สู่วิถีของความยั่งยืน” ต่อไปในอนาคต ตลอดระยะเวลาทั้ง 3 มหาวิทยาลัยได้ทำงานร่วมกับชุมชนในพื้นที่ของตน ได้ร่วมสร้างเครือข่ายด้านการจัดการชุมชนให้เติบโต เข้มแข็ง ยั่งยืนได้นั้น ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายช่วยกันผลักดันหนุนเสริมให้แต่ละชุมชนมีพลังก้าวเดินด้วยความรู้ ด้วยความเข้าใจในศาสตร์ของชุมชน และต้องสามารถบริหารจัดการชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพท่ามกลางกระแสความผันผวนแปรเปลี่ยนของบริษัท สังคม จึงเป็นความท้าทายในวิถีใหม่ที่ต้องเปิดใจเรียนรู้ร่วมกัน เสริมความเข้มแข็งเพื่อร่วมกันสร้างความยั่งยืน

การประชุมวิชาการเครือข่ายด้านการจัดการชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับชาติครั้งที่ 6 จึงได้จัดให้มีการบรรยายพิเศษ “การมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อความยั่งยืน : ความท้าทายในวิถีใหม่” โดยท่านวิทยากร “ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. สุริชัย หวันแก้ว ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาสันติภาพและความขัดแย้ง” และได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการประชุมทุกท่านจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเชิงวิชาการร่วมกับวิทยากร และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับไปปรับใช้ เพิ่มศักยภาพงานวิชาการและงานวิจัยเพื่อส่งเสริมให้ชุมชน สังคม ประเทศก้าวหน้าต่อไป

ขอขอบคุณ วิทยากร คณาจารย์ บุคลากร นักวิชาการ ผู้นำเสนอผลงานวิจัย ผู้สนใจ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกภาคส่วนที่มีส่วนร่วมให้การประชุมในครั้งนี้ให้ประสบผลสำเร็จ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุทธะนันท์

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะกรรมการฝ่ายพิจารณาผลงานวิชาการ

โครงการประชุมวิชาการเครือข่ายด้านการจัดการชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับชาติ ครั้งที่ 6

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวิจัย

- 1 คณบดีคณะวิทยาการจัดการ
- 2 รองคณบดีฝ่ายวิจัย
- 3 ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สุรัชย์ หวันแก้ว
- 4 รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา
- 5 รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพชัย พสุนนท์
- 6 รองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์
- 7 รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา ธาดานิติ
- 8 รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วงศ์ทิพย์
- 9 รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย ภูวนาถวิจิตร
- 10 รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณวีร์ บุญคุ้ม
- 11 รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา สโรบล
- 12 รองศาสตราจารย์ ดร.นฤมล อรุโณทัย
- 13 รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะพงษ์ จันทร์ใหม่มูล
- 14 รองศาสตราจารย์ ดร.ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร
- 15 รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ จันทิก
- 16 รองศาสตราจารย์ สุเมธ พรหมอินทร์
- 17 รองศาสตราจารย์ เอมอร เจียรมาศ
- 18 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์สุดา พุฒจรรย์
- 19 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรวรรยา ธรรมอภิพล
- 20 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภรัตน์ แสงฉัตรแก้ว
- 21 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกศราพร พรหมนิมิตกุล

- 22 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฌภัทร วิศวะกุล
- 23 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ เจษฎาภิรักษ์
- 24 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิภา พงษ์วาทิ
- 25 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี อึ้งโพธิ์
- 26 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริชัย ดีเลิศ
- 27 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรินทร์ เทวตา
- 28 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสราภรณ์ ทนุผล
- 29 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตศักดิ์ พุฒจรรย์
- 30 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนกฤต สังข์เฉย
- 31 ผู้ช่วยศาสตราจารย์นภานนท์ หอมสุต
- 32 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมษ์ธาวิน พลโยธี
- 33 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตพนธ์ ชุมเกต
- 34 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภา พึ่งบางกรวย
- 35 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนชื่น อัครกะวณิชชา
- 36 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสนันท์ อัครรักษ์
- 37 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญรติ จันทร์ภักดิ์
- 38 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิรัตน์ กิตติพงษ์วิเศษ
- 39 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัย ปริญาสุทธินันท์
- 40 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระชานนท์ ทวีผล
- 41 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทรงพันธ์ ต้นตระกูล
- 42 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณรงค์ ศิริรัมย์
- 43 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทรงสุดา ภูสว่าง
- 44 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนัชกร สิมะขจรบุญ
- 45 อาจารย์ ดร.ปรีวิทย์ ไวยาชีวะ
- 46 อาจารย์ ดร. อรยา พรเอี่ยมมงคล
- 47 อาจารย์ ดร.สงเสริม แสงทอง

- 48 อาจารย์ ดร.ชัชฌิมพงศ์ ศิริโชตินิศากร
- 49 อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา
- 50 อาจารย์ ดร.นพรัตน์ บุญเพียรผล
- 51 อาจารย์ ดร.ประไพพิมพ์ สุธีวสินนนท์
- 52 อาจารย์ ดร.ปริญญา หรุ่มโพธิ์
- 53 อาจารย์ ดร.พลอย สุดอ่อน
- 54 อาจารย์ ดร.ภฤศญา ปิยนุสรณ์
- 55 อาจารย์ ดร.ธิตีพัทธ์ บุญปก
- 56 อาจารย์ ดร.วงศ์ลัดดา วีระไพบุลย์
- 57 อาจารย์ ดร.สุนี คำนวลศิลป์
- 58 อาจารย์รชกร วชิรสิโรตม
- 59 อาจารย์วันชัย เจือบุญ
- 60 นางสาวสุนิสา วงศ์ประทุม
- 61 นายณัฐวิชัย ศรีธาดาสวัสดิ์

กำหนดการประชุมวิชาการเครือข่ายด้านการจัดการชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับชาติ ครั้งที่ 6
“การมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อความยั่งยืน : ความท้าทายในวิถีใหม่”

จัดโดย

สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ร่วมกับ

สาขาวิชาชุมชนศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และ

สาขาวิชาบ้านและชุมชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันที่ 3 เมษายน 2564

- เวลา 08.00 – 08.25 น. เชิญผู้เข้าร่วมโครงการเข้าห้องประชุมออนไลน์
- เวลา 08.25 – 08.30 น. กล่าวต้อนรับ
โดย อาจารย์รัชกร วชิรสีโรดม หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการชุมชน
- เวลา 08.30 – 09.00 น. วัตถุประสงค์และแนะนำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พิธีเปิดและกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมโครงการ
กล่าวเปิดงาน
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุทธะนันท์ คณบดีคณะวิทยาการจัดการ
- เวลา 09.00 – 10.30 น. การบรรยายพิเศษ “การมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อความยั่งยืน: ความท้าทายในวิถีใหม่”
โดย ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สุริชัย หวันแก้ว
ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาสันติภาพและความขัดแย้ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เวลา 10.30 – 10.45 น. พักรับประทานอาหารว่าง
- เวลา 10.45 – 12.00 น. นำเสนอผลงานภาคบรรยาย (ภาคเช้า)
- เวลา 12.00 – 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- เวลา 13.00 – 14.30 น. นำเสนอผลงานภาคบรรยาย (ภาคบ่าย)
- เวลา 14.30 – 14.45 น. พักรับประทานอาหารว่าง
- เวลา 14.45 – 15.30 น. นำเสนอผลงานภาคบรรยาย (ภาคบ่าย ต่อ)
- เวลา 15.30 – 16.00 น. พิธีปิด

หมายเหตุ : การมอบเกียรติบัตรจะดำเนินการจัดส่งทางไปรษณีย์ให้แก่ผู้เข้าร่วมนำเสนอบทความ

ณ ห้องประชุมศรีตลา อาคารเรียนรวม 1 ชั้น 3 มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

การนำเสนอผลงาน ภาคเช้า

เวลา	รหัสผลงาน	ชื่อผลงาน	ผู้นำเสนอ
10.45 - 11.05 น.	612	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบอกต่อของลูกค้าที่ซื้อรถจักรยานยนต์ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	คุณจุติพร ราษฎร์
11.05 - 11.25 น.	640	การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ความคาดหวังของผู้รับบริการที่ใช้บริการของโรงพยาบาลเอกชน	คุณอรรณพล องค์ชัยวัฒน์
11.25 - 11.45 น.	634	แบบจำลองสมการโครงสร้างความภักดีทางอิเล็กทรอนิกส์: กรณีศึกษาการซื้อสินค้าจากแอปพลิเคชัน Shopee ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	คุณจินตานะห์ ดั้นพนม
11.45 - 12.05 น.	660	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อความตั้งใจซื้อผักอินทรีย์ของผู้บริโภคในเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี : กรณีศึกษา เกษตรเลิฟเวอร์ฟาร์ม	คุณอนพัทธ์ กาญจนวัฒน์
12.15 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน		
ผู้ทรงคุณวุฒิ ประจำห้อง นำเสนอผลงาน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนชื่น อัครกะวณิชชา / ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรินทร์ เทวตา / ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณภัทร วิศวะกุล		
ผู้ประสานงาน	นางสาวณัฐมน พัฒนา		

การนำเสนอผลงาน ภาคบ่าย

เวลา	รหัสผลงาน	ชื่อผลงาน	ผู้นำเสนอ
13.00 - 13.20 น.	633	การตลาดเชิงประสบการณ์และความพึงพอใจที่ส่งผลต่อความภักดีของลูกค้า: กรณีศึกษา ตลาดกรีนเวย์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	คุณประกายวรรณ ขุนทอง
13.20 - 13.40 น.	630	การรับรู้ตราสินค้าฟาร์มเจ้าคุณของผู้บริโภคในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง	คุณกรรณก นนทโชติ
13.40 - 14.00 น.	654	การสร้างอัตลักษณ์ตราผลิตภัณฑ์ชุมชนจังหวัดนครปฐม	คุณพรชนก บุญญานันท์กุล
14.00 - 14.20 น.	643	แนวทางการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบธุรกิจฟู้ดทรัค	คุณนิมิต ชื่นสั้น
14.20 - 14.40 น.	658	การศึกษาพฤติกรรมการซื้อสินค้าในร้านสะดวกซื้อของผู้บริโภค กรณีศึกษา : ร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่นในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	คุณสุมนา สุขพันธ์
14.40 - 15.00 น.	697	การปรับตัวของชุมชนตลาดโต้รุ่ง อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม	คุณนัฐริณีย์ พันแจ่ม
ผู้ทรงคุณวุฒิ ประจำห้อง นำเสนอผลงาน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนชื่น อัครกะฉนิชชา / ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรินทร์ เทวตา / ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณภัทร วิศวะกุล		
ผู้ประสานงาน	นางสาวณัฐมน พัฒนา		

สารบัญ

หน้า

ห้องประชุม Main Meeting room

แนวทางการสร้างกลุ่มผู้ผลิตเพื่อลดต้นทุนเพื่อการพึ่งพาตนเองจากฐานทรัพยากรชุมชนกรณีศึกษา :
บ้านสบแฝก ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

คุณจิรนนท์ นวลใส คุณจิรนนท์ มะลิแก้ว และ คุณธงชัย ภูวนาถวิจิตร

ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อคัดค้านโครงการเมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต
อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

*คุณทักษพร เนียมสวัสดิ์ คุณเตาฟัก อากาศ คุณนาอามร์ หมอเต๊ะ คุณสิริศิลป์ คำสุวรรณ และ
คุณธิตีพัทธ์ บุญปก*

พฤติกรรมและแรงจูงใจของนักศึกษาในการใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก กรณีศึกษา นักศึกษาสาขาวิชา
การจัดการชุมชน ชั้นปีที่ 4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คุณรินรดา นิยมไทย คุณวิจิตรา รุ่งเรือง และ คุณสวรรยา ธรรมอภิพล

การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) เพื่อส่งเสริม
ทักษะด้านอาชีพของผู้เรียน ตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนเทศบาลบ้านกล้วย

คุณพัฒนพงษ์ แสงสุพรรณ

การจัดการชุมชน ด้านสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ของชุมชนบ้านคลองตันเข็ม
อำเภอ ดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

คุณสรिता อ่อนสุดดี และ คุณทิพย์สุดา พุ่มจร

การศึกษาแนวทางการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำผาตา ในพื้นที่ชุมชนบ้านเก่าร้าง ตำบลคลองหอยโข่ง
อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา

*คุณจินดา หยาดตา คุณธีรนนท์ เป็นหมาด คุณธนิษฐา เสตะพันธ์ คุณอิลฮัมม์ ลาเตะ และ
คุณธิตีพัทธ์ บุญปก*

แรงบันดาลใจทางสังคมจากมหาวิทยาลัยในสถานการณ์โควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร
วังท่าพระ

คุณธนาภรณ์ ตั้งทองสว่าง และ คุณชินันต์ บุญเรืองรัตน์

ความสามารถในการเผชิญปัญหาต่อสถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์

คุณศิริประภา ต๊ะจันทร์ และ คุณวนัญญา แก้วแก้วปาน

สารบัญ

หน้า

แนวทางการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบธุรกิจผู้ดัดจริต

คุณธัชฎา มาศ อุไรวรรณ และ คุณนิมิต ชื่นสัน

การศึกษาพฤติกรรมการซื้อขายสินค้าในร้านสะดวกซื้อของผู้บริโภค กรณีศึกษา : ร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น
ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

คุณสุมนา สุขพันธ์ คุณอุทัยรัตน์ ทองใบ และ คุณชุมพล แดงพรม

การปรับตัวของชุมชนตลาดโต้รุ่ง อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม
และสิ่งแวดล้อม

คุณจิรัชยา พรหมเชื้อ คุณนัฐริณีย์ พันแจ่ม และ คุณธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร

ห้องประชุมราชราตรี

ผู้ประกอบการสังคม นวัตกรรมสังคม และคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนน่าน้อย อำเภอหาดใหญ่
จังหวัดสงขลา

*คุณกมลชก ไชยพุทธ คุณสุตารัตน์ ณ นคร คุณชลิตา วงศ์แดง คุณดวงกมล แก้วขาว และ
คุณอุทัย ปริญญาสุทินนทร์*

การบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจโรงสีข้าวชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเอง ตำบลไร่มะขาม อำเภอบ้านลาด
จังหวัดเพชรบุรี

คุณนิธิ อักษรนันท์ คุณกอบดี วิเชียรรัตน์ และคุณวันชัย เจือบุญ

การพัฒนาารูปแบบการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ (NPM) เพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครุมีอาชีพ
มุ่งพัฒนาสู่ผู้เรียน โรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์)

คุณเพ็ญภา สี่หาโคตร

แนวทางส่งเสริมสุขภาพของครอบครัวของผู้สูงอายุ บ้านดงป่าล้น ตำบลชีเหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

คุณอรอนงค์ กิตต์อนันต์ คุณอาภัสรา คงหล่อ และ คุณปรีชา วงศ์ทิพย์

ความรู้และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับขยะทะเลของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการชุมชน
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คุณสหราชอาณาจักร โลหะปิยะพันธ์ คุณสารรัช แกมเกตุ และ คุณสรวรรยา ธรรมอภิพล

แนวทางการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการธุรกิจฟู้ดทรัค THE GUIDELINE OF COMPETITIVE ADVANTAGE CREATION OF FOOD-TRUCK ENTERPRISES

ธัญญามาศ อุไรวรรณ¹ และ นิमित ชื่นสั้น²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการธุรกิจฟู้ดทรัค ในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างด้วยการสัมภาษณ์จากผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจฟู้ดทรัคตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป จำนวน 15 คน และใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา ด้วยการวิเคราะห์คำพูด ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการธุรกิจฟู้ดทรัคในจังหวัดภูเก็ต มีดังนี้ การเลือกทำเลและสถานที่ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เอกลักษณ์เฉพาะตัวของการดำเนินธุรกิจ และการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีทันสมัย ทำให้ผลการศึกษาค้นคว้านี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับธุรกิจต่อไปได้ในอนาคต

คำสำคัญ: ความได้เปรียบ, การแข่งขัน, ผู้ประกอบการ, ร้านอาหาร

Abstract

The objectives of this research were to study guidelines for creating a competitive advantage for food truck in Phuket. The qualitative method was used in this study. Data was collected with semi-interview by in-depth interview by fifteen entrepreneurs who have operated food truck more than two years. The narration with coding analysis was used in this study. The results were found that the guidelines for creating a competitive advantage for food trucks in Phuket were as follows: location and place selection to match the target group, the identity of running a business, and communication with modern technology. Therefore, the results of this study could be applied to benefit the business in the future.

Keywords: Advantage, competitive, entrepreneur, restaurant

1. บทนำ

การขยายตัวของเศรษฐกิจและสังคมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการดำเนินชีวิตภายใต้ความเร่งรีบที่ทำให้พฤติกรรมผู้บริโภคอาหารที่ต้องการความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการรับประทานอาหารนอกบ้านหรืออาหารริมทาง (Street food) ที่มีความสะดวกและมีทางเลือกอย่างหลากหลายตามความต้องการของผู้บริโภค (Petersen, 2014) ซึ่งรูปแบบของฟู้ดทรัค (Food truck) หรือรถขายอาหารเคลื่อนที่ที่เป็นรูปแบบที่เติบโตรวดเร็วในสังคมไทย (Esparza et al., 2014; Suwetwethin, 2020) ได้รับความนิยมเพิ่มสูงขึ้นจากผู้บริโภค ทำให้จำนวนผู้ประกอบการมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นทุกปี เนื่องด้วยสามารถนำสินค้าไปจำหน่ายได้อย่างสะดวก อาทิ แหล่ง ชุมชน ตลาดนัด ลานหน้าห้างสรรพสินค้า ฯลฯ โดยเฉพาะจังหวัดที่เป็นหัวเมืองใหญ่อย่างเชียงใหม่ และภูเก็ต (Wimvipa, 2019) ผนวกกับกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อ

¹ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

² คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

พัฒนาธุรกิจฟู้ดทรัคในภูมิภาคเพื่อกระตุ้นให้เกิดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจได้ถึง 2 หมื่นล้านบาท (ฐานเศรษฐกิจ, 2562) นอกจากนี้กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬาได้วางแผนกำหนดจัดงาน “World’s largest parade of food truck” ซึ่งเป็นงานที่แสดงศักยภาพของฟู้ดทรัคที่ใหญ่ที่สุดของโลก เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงอาหารของประเทศไทย พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างเป็นรูปธรรม (มติชนออนไลน์, 2563) ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของธุรกิจฟู้ดทรัคในปัจจุบันได้เป็นอย่างมากที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป

การดำเนินบริการของฟู้ดทรัคมีการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มที่หลากหลาย ความแปลกใหม่ในการนำเสนออาหารและเครื่องดื่ม และความสะอาดสบายที่ง่ายต่อการซื้อและการบริโภคของลูกค้า สามารถตอบสนองต่อรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคที่ต้องการความแปลกใหม่ มีความสะอาด มีเสน่ห์ดึงดูด และรสชาติอาหารจึงทำให้เกิดความนิยมรับประทานต่อฟู้ดทรัคกันอย่างแพร่หลาย ดังนั้นฟู้ดทรัคจึงเป็นทางเลือกใหม่ในการบริโภคอาหารได้เป็นอย่างดี (กัลยา สร้อยสิงห์ และคณะ, 2562; Wessel et al., 2016) แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินธุรกิจฟู้ดทรัคยังคงเป็นธุรกิจใหม่ ยังคงมีองค์ความรู้ในการบริหารธุรกิจให้ประสบความสำเร็จและปัจจัยที่ทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกใช้บริการอย่างจำกัด (Shin et al., 2018; Wessel, 2012) โดยเฉพาะฟู้ดทรัคที่ดำเนินธุรกิจในประเทศไทยมีภาพลักษณ์ของร้านฟู้ดทรัคที่มีหน้าร้านสวยงาม มีรูปลักษณ์ของอาหารที่มีความแปลกใหม่ ทำให้ราคาขายสูงกว่าปกติ จึงเหมาะสมกับกลุ่มลูกค้าที่มีกำลังทรัพย์ มีรสนิยมในการบริโภค และชอบทดลองสิ่งใหม่ ซึ่งมีลักษณะแตกต่างไปจากวิถีวัฒนธรรมการบริโภคร้านอาหารริมทางแบบในอดีต (ชุตินันท์ ปัญญาพร, 2559) ดังนั้นการศึกษาความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบธุรกิจฟู้ดทรัคจะทำให้พัฒนาแนวทางของธุรกิจได้อย่างเหมาะสม

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบธุรกิจฟู้ดทรัคในจังหวัดภูเก็ต

3. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ฟู้ดทรัค (Food truck) หมายถึงการใช้ยานพาหนะ เช่น รถบรรทุกขนาดเล็ก รถกระบะหรือรถตู้นำมาดัดแปลง ตกแต่งให้เป็นร้านอาหารที่มีรูปลักษณ์สวยงามและมีห้องประกอบอาหารเพื่อเคลื่อนที่ไปตามจุดชุมชนต่าง ๆ สำหรับการให้บริการด้านอาหารแก่กลุ่มลูกค้า สำหรับประเทศไทยจะมีลักษณะคล้าย ๆ กับรถเข็นขายอาหารที่เคลื่อนย้ายไปเรื่อยตามความสะดวก แต่ปรับการบริการให้เข้ากับรูปแบบพฤติกรรมของคนไทย ด้วยการจัดเตรียมที่นั่งและสร้างบรรยากาศด้วยเสียงเพลงสำหรับลูกค้า (Department of Business Development, 2015)

การศึกษาที่ผ่านมาแสดงให้เห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้ฟู้ดทรัคที่แตกต่างกัน ซึ่งปัจจัยที่ศึกษามีปัจจัยที่ต่างกัน ทั้งลักษณะหรือรายการอาหาร ราคาอาหาร ความต้องการสนใจหรือทดลองในสิ่งที่แปลกใหม่ จากการศึกษาของ ชุตินันท์ ปัญญาพร (2559) พบว่าลูกค้ามีความยินดีที่จะจ่ายร้านฟู้ดทรัคมากกว่าร้านอาหารในอาคารคือ กลุ่มลูกค้าที่มีให้ความสำคัญมากต่อปัจจัยด้วยความหลากหลายของรายการอาหารและชื่อเสียงของร้านค้า แต่ให้ความสำคัญน้อยต่อปัจจัยด้านราคา เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าความยินดีที่จะจ่ายให้ร้านฟู้ดทรัคมากกว่าร้านอาหารริมทางคือ กลุ่มลูกค้าที่ใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่นอกบ้านได้รับอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์และสื่อสิ่งพิมพ์ และให้ความสำคัญมากต่อปัจจัยด้านความแปลกใหม่ของอาหาร ด้านชื่อเสียงความนิยมของร้าน ในขณะที่ให้ความสำคัญน้อยต่อปัจจัยด้านราคา ความสะอาด และสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วน คเชนทร์ ห้วยหงษ์ทอง (2559) พบว่า ฟู้ดทรัคมีเมนูให้เลือกหลากหลาย พนักงานที่คอยให้บริการแต่งกายดูดี และใช้บริการร้านฟู้ดทรัคตามกระแสสังคมที่มีรูปภาพอาหารของร้านที่สวยงามนำรับประทาน ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ จะทำให้ลูกค้ากลับมาใช้บริการซ้ำ นอกจากนี้ลูกค้ายังตัดสินใจซื้ออาหารจากฟู้ดทรัคเพราะมั่นใจในคุณภาพของอาหารอีกด้วย สอดคล้องกับ

Jamroonwat (2016) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการฟู้ดทรัค (Food Truck) ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการเป็นปัจจัยด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ความเหมาะสมของราคา ความสะดวกในการเดินทาง และควมมีเอกลักษณ์ทางกายภาพ นอกจากนี้การนำเสนอรูปแบบผลิตภัณฑ์ ชื่อเสียง ความหลากหลายของฟู้ดทรัค ด้านความโดดเด่นและความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ก็ส่งผลให้ลูกค้าเลือกใช้บริการฟู้ดทรัคอีกด้วย

การศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของฟู้ดทรัคในอดีตพบผลลัพธ์การศึกษาที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งการศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการ (7Ps) ของการใช้บริการร้านฟู้ดทรัคในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรีพบว่า การนำเสนอทางกายภาพของเมนูอาหารส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อในระดับมากที่สุด นอกจากนี้การตกแต่งร้านมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น ร้านมีเอกลักษณ์/สัญลักษณ์ที่สามารถจดจำได้ง่ายอยู่ และมีป้ายแสดงราคาอาหารที่ชัดเจน ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้ออาหารของลูกค้าในระดับมาก (กัลยา สร้อยสิงห์ และคณะ, 2562) ส่วน การศึกษาของ นลินี พานสายตา, ประวีณา คาไซ และจตุพล จรุงโรจน์ ณ อยุธยา (2561) ซึ่งให้เห็นว่า การสร้างตราสินค้าที่สามารถเป็นที่จดจำได้และการสร้างเอกลักษณ์ของสินค้าโดยใช้วัตถุดิบและเครื่องปรุงในท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์มีความแปลกใหม่เฉพาะตัว ให้ความสำคัญเรื่องคุณภาพของผลิตภัณฑ์ การคัดเลือกวัตถุดิบ การสร้างเมนูที่หลากหลาย การสร้างความโดดเด่นที่แตกต่างจากร้านอื่น รวมถึงการสร้างรสชาติอาหารที่แปลกใหม่เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อและใช้บริการฟู้ดทรัคทั้งสิ้น นอกจากนี้แล้วเมื่อวิเคราะห์การศึกษาอื่น ๆ ฟู้ดทรัคต้องตั้งราคาให้สามารถแข่งขันได้ทั้งกับคู่แข่งทางตรงและทางอ้อม การตั้งราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ ปริมาณ และรสชาติ และคำนึงถึงความสามารถในการซื้อของลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย (Bandaru and Venkateshwarlu, 2017)

มุมมองของลูกค้าที่มีต่อการดำเนินธุรกิจมีลักษณะที่แตกต่างกัน ทำให้การสร้างความสำเร็จได้เปรียบทางการแข่งขันมีปัจจัยที่แตกต่างกันด้วย จากการศึกษาของ ปรัชญา เหมสว่าง และชาญชัย จิวจินดา (2563) พบว่าปัจจัยพื้นฐานของความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้านอาหาร ประกอบด้วย ด้านแรงงาน ด้านเงินทุน ด้านวัตถุดิบในการผลิต และด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ส่วนการศึกษาของ ญาณิศา เชิดชูถิ่น (2561) คุณลักษณะผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ แบ่งได้เป็น 2 รูปแบบหลัก ได้แก่ คุณลักษณะพื้นฐานของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารต้องมีความชอบส่วนตัว ความอดทน ความขยัน ซื่อตรงต่อลูกค้า ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว การยอมรับ การเปลี่ยนแปลงของโลกภายนอก และคุณลักษณะเฉพาะของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารต้องมีความเข้าใจการบริหารจัดการภายในร้านอย่างเป็นระบบ การรักษาสตรลับซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ความคิดสร้างสรรค์ในการดัดแปลงเมนูอาหารให้น่าสนใจ การเพิ่มมูลค่าอาหาร เอกลักษณ์เฉพาะด้าน รสชาติอาหาร และ ความรวดเร็วในการบริการ นอกจากนี้ สว่างพงษ์ แซ่จิ่ง (2559) พบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้านอาหาร ผู้ประกอบการต้องมีทักษะและความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ มีการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการ และเข้าใจคุณลักษณะของธุรกิจ และเอกลักษณ์ของธุรกิจร้านอาหาร

พัชรินทร์ บุญนุ่น และคณะ (2563) ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบพฤติกรรมของผู้จำหน่ายอาหารริมทางและวิเคราะห์องค์ประกอบความสำเร็จในการประกอบการของกิจการร้านอาหารริมทาง ถนนย่านเมืองเก่า อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบของพฤติกรรมของผู้จำหน่ายอาหารริมทาง ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ (1) ด้านสุขอนามัยของบุคคลที่เกี่ยวข้องร้านอาหาร (2) ด้านสุขาภิบาลของร้านอาหาร นอกจากนี้การวิเคราะห์องค์ประกอบความสำเร็จในการประกอบกิจการร้านอาหารริมทาง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบย่อย คือ (1) กลยุทธ์ทางการตลาดร้านอาหารอย่างมืออาชีพ (2) การบริหารจัดการร้านอาหาร (3) ผลิตภัณฑ์และราคา (4) การให้บริการลูกค้าและระบบครัวร้านอาหาร (5) ทำเล ที่ตั้ง และการตกแต่งร้าน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative method) ซึ่งได้กำหนดพื้นที่เป็นผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ตเนื่องด้วยองค์การยูเนสโกประกาศให้จังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองแห่งความสร้างสรรค์ด้านอาหาร (Phuket City of Gastronomy) โดยจังหวัดภูเก็ตมีความหลากหลายทางพหุสังคมวัฒนธรรมด้านอาหาร และอาหารของจังหวัดภูเก็ตเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของทุกเทศกาล พิธีการ ความเชื่อ ประเพณี และวิถีชีวิตในครอบครัว นอกจากนี้อาหารท้องถิ่นภูเก็ตมีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นที่ผ่านการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นภายในครอบครัว ไม่สามารถหารับประทานที่อื่นได้ อีกทั้งรายการอาหารใช้วัตถุดิบที่มีเฉพาะในจังหวัดภูเก็ต อีกทั้งยังมีความร่วมมือของทุกภาคส่วนทำให้มีการสร้างสรรค์นวัตกรรมบนพื้นฐานวิชาการด้านอาหารหลากหลาย และประชาชนชาวจังหวัดภูเก็ตมีน้ำใจและอัธยาศัยที่ดีงาม และมีการร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ กับเมืองอื่น ๆ ในเครือข่าย

ผู้ให้ข้อมูลหลักคือผู้ประกอบการธุรกิจฟู้ดทรัคในจังหวัดภูเก็ต โดยคัดเลือกจากประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป จำนวน 15 คน แล้วจึงดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ ซึ่งพัฒนาจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ 14 เดือนมกราคม พ.ศ.2563 ถึง วันที่ 30 เดือนมกราคม พ.ศ.2563 โดยมีเวลาในการสัมภาษณ์เฉลี่ย 35.13 นาที แล้วนำข้อมูลทั้งหมดวิเคราะห์และจัดแยกหมวดหมู่ เพื่อสังเคราะห์หาข้อสรุป ซึ่งการตรวจสอบความเชื่อมั่นดำเนินการตรวจสอบด้วยผู้วิจัยทั้ง 2 คน และที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จำนวน 1 คน เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้อง นอกจากนี้แล้วการศึกษาค้นคว้านี้ให้การพิทักษ์สิทธิกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ด้วยการแนะนำตัวก่อนเริ่มการสัมภาษณ์ และขอความร่วมมือในการให้ข้อมูล พร้อมทั้งแจ้งว่าผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นความลับและจะให้ความระมัดระวังในการเผยแพร่ข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องแล้วเท่านั้น

5. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้านี้แสดงให้เห็นว่า “อาหาร ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยทำให้ธุรกิจมีความได้เปรียบในการแข่งขัน ปัจจัยพื้นฐานของการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับอาหารนั้นต้องให้ความสำคัญของการปรุงอาหาร คุณภาพของอาหาร และรสชาติ แต่อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลหลักสรุปว่าปัจจัยที่ทำให้ผู้ประกอบการฟู้ดทรัคสามารถสร้างแนวทางการแข่งขัน ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ การเลือกทำเลและสถานที่ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เอกลักษณ์เฉพาะตัวของการดำเนินธุรกิจ และการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีทันสมัย ซึ่งในแต่ละปัจจัยนั้นสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้ 1) การเลือกทำเลหรือสถานที่ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายฟู้ดทรัค หรือรถจำหน่ายอาหารเคลื่อนที่โดยมีความสะดวกสบายสร้างความได้เปรียบสามารถย้ายไปตามสถานที่จำหน่ายต่าง ๆ ในการเคลื่อนย้ายไปขายอีกสถานที่ได้อย่างง่ายดาย การเข้าถึงการบริโภคของลูกค้าใหม่ ซึ่งเป็นโอกาสในการเข้าถึงตรงกลุ่มเป้าหมาย ความแปลกใหม่ที่สนองตอบความต้องการของลูกค้า 2) เอกลักษณ์เฉพาะตัวของการดำเนินธุรกิจ จากการออกแบบให้ดูน่าสนใจ ปังบอกถึงประเภทของอาหารที่จำหน่าย ลวดลายสีส้มเหมือนกับงานศิลปะอย่างสร้างสรรค์ การเลือกใช้โทนสีที่ดึงดูดและสะดุดตาผู้พบเห็น โดยสร้างสัญลักษณ์ความเป็นจุดเด่นโดดเด่นให้ดูทันสมัยเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ ดังคำกล่าวที่ว่า “การสร้างจุดเด่น หรือความโดดเด่นต่าง ๆ ไม่ว่าจะทางด้านในเรื่องความครีเอทีฟ หรือการดีไซน์งานต่าง ๆ แล้วก็ควรมีการปรับรูปแบบหรือเลือกแบบต่าง ๆ ให้ได้ตามความต้องการของลูกค้ามากที่สุด...” (ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 1) รวมถึงการตกแต่งภาพเพื่อนำเสนอขาย มีการแสดงป้ายราคาที่ชัดเจน มีความหลากหลายในผลิตภัณฑ์ที่ตรงกลุ่มเป้าหมาย การเลือกคัดสรรใส่ใจในคุณภาพ ปริมาณที่เหมาะสมกับราคาของผลิตภัณฑ์ ดังคำกล่าวที่ว่า “สินค้าที่เราผลิตไป หรือว่าสินค้าที่เราเตรียมให้กับลูกค้าจะต้องได้รับจุดที่ลูกค้า มีความพึงพอใจมากที่สุด บนพื้นฐานของมาตรฐานที่ถูกต้องและราคาที่รับได้...” (ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 10) และ 3) การสื่อสารด้วยเทคโนโลยีทันสมัย ที่ฟู้ดทรัคต้องใช้การตลาดออนไลน์ อินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อช่วยสร้างการรับรู้ที่เข้ามาช่วยการสร้างความ

จดจำของภาพลักษณ์ ด้วยส่งเสริมการขายในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเจาะจงและหลากหลายกลุ่ม ดังคำกล่าวสนับสนุนที่ว่า “เทคโนโลยีปัจจุบันก้าวมาเร็วมาก ใช้สิ่งนี้ให้เป็นประโยชน์และเหมาะสม...” (ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 8) และ “การที่ผู้ผลิตจะนำสินค้าไปสู่ผู้บริโภค มันจะต้องผ่านกระบวนการหลากหลาย ทั้งการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ทั้งการทดลองสินค้า รวมไปถึงวิธีที่จะทำให้คนได้รู้จักและสัมผัสกับสินค้าได้อย่างง่ายขึ้น...” (ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 6)

6. อภิปรายผลการวิจัย

แนวทางการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการธุรกิจฟู้ดทรัค ผลการศึกษาพบว่า มีลักษณะความแตกต่างทั้งในการบริการ มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ทักทายยิ้มแย้ม ดูแลในเรื่องบุคลิกภาพ การแต่งกายให้สะอาดตอบสนองตรงตามความต้องการ มีความรวดเร็ว ให้ความสำคัญคุณภาพของผลิตภัณฑ์ มีความแปลกใหม่จึงเป็นทางเลือกในการบริโภคมีหลากหลายและมีความโดดเด่น มีความสอดคล้องกับ (คเชนทร์ ห้วยหงษ์ทอง, 2559 และ Jamroonwat, 2016) นอกจากนี้ การเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการ ต้องมีการพัฒนาทักษะความรู้ ให้ความสำคัญการใช้เทคโนโลยี โฆษณา ประชาสัมพันธ์สื่อสังคมออนไลน์ รวมถึงคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ประกอบการในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ (สว่างพงษ์ แซ่จิ่ง, 2559; ญาณิศา เชิดชูถิ่น, 2561 และชุตินันท์ ปัญญาพร, 2559) ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้เป็นแนวทางในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการธุรกิจฟู้ดทรัค

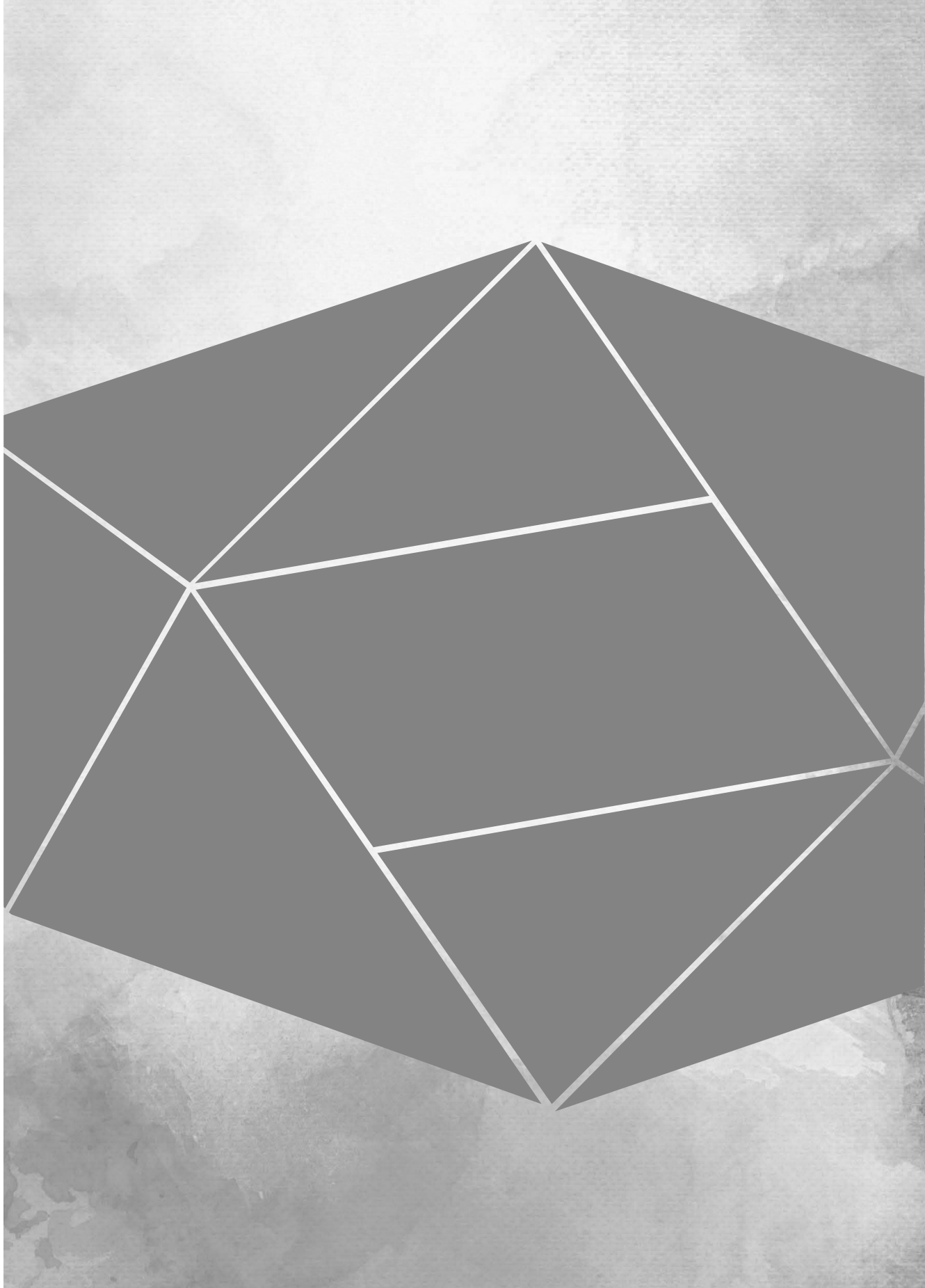
7. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการศึกษาเรื่องแนวทางการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการธุรกิจฟู้ดทรัค มีข้อเสนอแนะจากการวิจัยดังนี้ ในเรื่องความพร้อมของผู้ประกอบการที่จะลงทุนควรศึกษาข้อมูล การวางแผนการทำงาน และวิธีแก้ปัญหา ไม่ว่าจะเป็นด้านตลาด ด้านเงินทุน ด้านทำเลที่ตั้งไม่สามารถจอดได้ทุกสถานที่ บริเวณจอดขายรวมถึงตรวจเช็คสภาพอากาศ เพื่อไม่เป็นอุปสรรค และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป แนวทางการปรับตัวของผู้ประกอบการธุรกิจฟู้ดทรัคในสภาวะการแพร่กระจายโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)

8. รายการอ้างอิง

- กัลยา สร้อยสิงห์, เกษมสุข เขียวทอง, เสริมศักดิ์ เคลือบทอง และฉานนิภา ศรีวรรณวิทย์. (2562).” ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการร้านฟู้ดทรัคของผู้บริโภคในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี”. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 13(2), 230-247.
- คเชนทร์ ห้วยหงษ์ทอง. (2559). การสื่อสารทางการตลาดแบบบูรณาการ แรงจูงใจและการใส่ใจสุขภาพที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้ออาหารจากฟู้ดทรัคของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร (การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ: กรุงเทพมหานคร.
- ชุตินันท์ ปัญญาพร. (2559). ความยินดีที่จะจ่ายในสินค้าและบริการของร้านฟู้ดทรัคในเขตกรุงเทพมหานคร (การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์: กรุงเทพมหานคร.
- ฐานเศรษฐกิจ (2562, 4 กันยายน). กสอ. อดตบ 20 ล้านปี 63 ดันธุรกิจฟู้ดทรัคสร้างเงินหมุนเวียน 2 หมื่นล. สืบค้นจาก <https://www.thansettakij.com/content/408839>
- นลินี พานสายตา, ประวีณา คาไซ และจตุพล จรุงโรจน์ ณ อยุธยา (2561). “กลยุทธ์การบริหารร้านอาหารและเครื่องดื่มแบบฟู้ดทรัคให้ประสบความสำเร็จ”. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 12(2), 446-462.

- ปรัชญา เหมสว่าง และชาญชัย จินดา. (2563). “ปัจจัยความสำเร็จของการประกอบธุรกิจร้านอาหารไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา”. *วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ*, 8(3)
- พัชรินทร์ บุญนุ่น, วันประชา นวนสร้อย, อรุณรักษ์ ตันพานิช, และสุหทัย นิเช็ง (2563). “วิเคราะห์องค์ประกอบความสำเร็จในการประกอบกิจการร้านอาหารริมทาง: กรณีศึกษาเมืองฉางสตรีทฟู้ด อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา”. *วารสารวิชาการ*, 40(4), 109.
- มติชนออนไลน์. (2563, 6 กุมภาพันธ์). ก.ท่องเที่ยว จับมือ ‘ททท.’ และผู้ตรวจคนเข้าเมือง ‘ผู้ตรวจคนเข้าเมือง’ ไปไกลระดับโลก. สืบค้นจาก https://www.matichon.co.th/news-monitor/news_1950647
- สว่างพงษ์ แซ่จิ่ง. (2559). ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ร้านอาหาร ประเภทก๋วยเตี๋ยว ในเขตจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Bandaru, R, & Venkateshwarlu, H. (2017). Customer’s perception towards food truck products in India. *Global Journal of Engineering Science and Research Management*, 4(8), 15-19.
- Department of Business Development. (2015). *Rising Business in June 2015: Restaurant and Food Business*. Retrieved from http://www.dbd.go.th/download/document_file/ Stastic/2558 /T26_201506.pdf
- Esparza, N., Walker, E. T., & Rossman, G. (2014). “Trade associations and the legitimization of entrepreneurial movements: Collective action in the emerging gourmet food truck industry”. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 43(2), 143-162.
- Jamroonwat, Sanjutha. (2016). *Factors Affecting Food Truck Selection of Customers in Bangkok* (Master’s independent study). Thammasat University, Faculty of Commerce and Accountancy.
- Petersen, D., (2014). *Food Truck Fever: A Spatio-Political Analysis of Food Truck Activity in Kansas City, Missouri* (Master’s thesis). Kansas State University: Kansas.
- Shin, Y. H., Kim, H., & Severt, K. (2018). “Antecedents of consumers’ intention to visit food trucks”. *Journal of Foodservice Business Research*, 21(3), 239-256.
- Suvtewethin, D. (2020). “ฟู้ดทรัค” ธุรกิจมาแรง เพิ่มมูลค่าอาหารริมทาง. Retrieved from <https://www.thaihealth.or.th/Content/49713-“ฟู้ดทรัค”%20ธุรกิจมาแรง%20เพิ่มมูลค่าอาหารริมทาง.html>
- Wessel, G. (2012). “From place to nonplace: A case study of social media and contemporary food Trucks”. *Journal of Urban Design*, 17(4), 511-531.
- Wessel, G., Ziemkiewicz, C., & Sauda, E. (2016). “Revaluating urban space through tweets: An analysis of Twitter-based mobile food vendors and online communication”. *New Media & Society*, 18(8), 1636-1656.
- Wimvipa (2019, 8 March). ในอีก 5 ปี ข้างหน้ารถ “ฟู้ดทรัค” จะเพิ่มขึ้นอีก 2,500 คัน. Retrieved from <https://cheechongruay.smartsme.co.th/content/23738>

หลักสูตรการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
เลขที่ 1 หมู่ที่ 3 ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120
โทร: 032-594028 www.ms.su.ac.th